

Broj: X-KRŽ-05/107
Sarajevo, 19.11.2007. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja Odjela I za Ratne zločine, sastavljenom od sudije Azre Miletić kao predsjednice vijeća, te sudija Finna Lynghjema i Elizabeth Fahey, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravne savjetnice Lejle Fadilpašić, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Damjanović Gorana, zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka c) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH) i krivičnog djela nedozvoljena proizvodnja i promet oružjem ili eksplozivnim materijalima iz člana 399. stav 1. u vezi sa stavom 2. Krivičnog zakona Republike Srpske (KZ RS) i Damjanović Zorana zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka c) KZ BiH, odlučujući o žalbama branilaca optuženih Gorana i Zorana Damjanovića, advokata Kreho Senada i Karkin Fahrije, te optuženih lično, izjavljenim na Presudu Suda Bosne i Hercegovine broj X-KR-05/107 od 18.06.2007. godine, na sjednici održanoj u prisustvu tužioca Tužilaštva BiH, Davida Schwendemanna, branilaca optuženih, advokata Kreho Senada i Karkin Fahrije, te optuženih lično, dana 19.11.2007. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

I Žalbe optuženih Damjanovića Gorana i Zorana, branioca optuženog Damjanović Zorana, a djelimično i žalba branioca optuženog Damjanović Gorana, **odbijaju se kao neosnovane i presuda Suda BiH broj X-KR-05/107 od 18.06.2007. godine**, kojom su optuženi Damjanović Goran i Zoran, u tački 1. izreke presude, oglaseni krivim za krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka c) u vezi sa članom 180. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, te osuđeni na kazne zatvora i to optuženi Damjanović Goran u trajanju od 11 (jedanaest) godina, a optuženi Damjanović Zoran u trajanju od 10 (deset) godina i 6 (šest) mjeseci, **u tom dijelu potvrđuje.**

II Žalba branioca optuženog Damjanović Gorana, **djelimično se uvažava i presuda Suda BiH broj X-KR-05/107 od 18.06.2007. godine, u odnosu na tačku 2. izreke**, kojom je optuženi Damjanović Goran oglasen krivim za krivično djelo Nedozvoljena proizvodnja i promet oružja ili eksplozivnih materija iz čl. 399. stav 1. u vezi stava 2. Krivičnog zakona Republike Srpske, **ukida**, i određuje održavanje pretresa pred Apelacionim vijećem.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Suda Bosne i Hercegovine broj X-KR-05/107 od 18.06.2007. godine optuženi Goran i Zoran Damjanović oglašeni su krivima da su na način opisan u tački 1. izreke presude počinili krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka c) u vezi sa članom 180. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), dok je optuženi Goran Damjanović, pod tačkom 2 izreke presude, oglašen krivim i za krivično djelo nedozvoljene proizvodnje i prometa oružja ili eksplozivnih materijala iz člana 399. stav 1. u vezi sa stavom 2. KZ Republike Srpske (KZ RS).

Za krivično djelo iz člana 173. stav 1. tačka c) KZ BiH, prvostepeno je vijeće optuženom Goranu Damjanoviću utvrdilo kaznu zatvora u trajanju od 11 godina, a za krivično djelo iz člana 399. stav 1. u vezi sa stavom 2. KZ RS te članom 5. i 12. Zakona o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova te članom 43. stav 1. tačka 1. Zakona o oružju i municiji RS, kaznu zatvora u trajanju od 1 godine i 6 mjeseci, te ga, na osnovu navedenih zakonskih propisa i uz primjenu člana 39, 42, 48 i 53. stav 2. tačka b) KZ BiH, osudilo na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 12 godina.

Optuženi Zoran Damjanović je za krivično djelo iz člana 173. stav 1. tačka c) KZ BiH osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 10 godina i 6 mjeseci.

Na osnovu člana 56. KZ BiH, optuženima je u izrečenu kaznu uračunato vrijeme koje su proveli u pritvoru, i to Goran Damjanović počev od 26.04.2006. godine do 18.01.2007. godine, a Zoran Damjanović počev od 26.04.2006. godine do 22.06.2006. godine, dok su, na osnovu člana 188. stav 4. ZKP BiH, isti oslobođeni dužnosti naknade troškova krivičnog postupka.

Oštećeni Zaim Rizvanović i svjedoci „C“ i „D“ su sa postavljenim, a Elvir Jahić sa eventualnim imovinskopравnim zahtjevom upućeni na parnicu, dok su od prvooptuženog Gorana Damjanovića, na osnovu člana 74. stav 1. KZ BiH oduzeta dva noža za automatsku pušku M-70, serijskih brojeva 698775 i 738633, bajonet, serijskog broja 1214, jedno pakovanje municije, serijskog broja 14364, sedam kutija municije od kojih svaka sadrži 15 metaka kalibra 7,62, jedan RAP SMB sa tri okvira i 138 metaka kalibra 7,62, jedan RAP SMB sa jednim okvirom i 28 metaka kalibra 7,62, tri pakovanja plastičnog eksploziva od po 0,5 kg, dva trotilska metka 500, serijskih brojeva CPB 652 i CPB 653, sedam detonatora, te 7,5 metara sporogorećeg štapina.

Protiv navedene presude žalbe su u zakonskom roku izjavili branioci optuženih, advokat Krcho Senad (branilac optuženog Damjanović Gorana) zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačke i) i k) ZKP BiH, pogrešno i

nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te odluke o kazni, te advokat Karkin Fahrija (branilac optuženog Damjanović Zorana) zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona, kao i oba optužena lično, iz čijih žalbi proizilazi da se isti također žale zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Žalbama se Apelacionom vijeću predlaže da iste uvaži, ukine prvostepenu presudu i održi novi pretres nakon kojega će optužene osloboditi od optužbi koje im se stavljaju na teret.

Tužilaštvo BiH nije uložilo žalbu na prvostepenu presudu, ali je podnijelo odgovor na svaku od izjavljenih žalbi odbrane, ocijenivši ih neosnovanima, sa prijedlogom da ih sud, kao takve, i odbije.

Na sjednici Apelacionog vijeća, održanoj 19.11.2007. godine, u smislu odredbe iz člana 304. ZKP BiH, stranke su ukratko izložile žalbe i odgovore na iste, te u cijelosti ostale kod pismeno iznesenih navoda i prijedloga.

Nakon što je ispitalo prvostepenu presudu u granicama žalbenih navoda, Apelaciono vijeće je donijelo odluku kao u izreci iz razloga koji slijede:

Apelaciono vijeće je prije svega ispitalo postojanje bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačke i) i k) ZKP BiH, na koje se u svojoj žalbi poziva branilac optuženog Damjanović Gorana, te u tom smislu našlo da su izneseni žalbeni navodi djelimično osnovani.

Prije svega, neophodno je naglasiti da branilac optuženog Damjanović Gorana, vezano za postojanje bitnih povreda odredaba krivičnog postupka u uvodu žalbe navodi da prvostepenu presudu pobija iz razloga propisanih članom 297. stav 1. tačke i) i k) ZKP BiH, što bi značilo da se ista zasniva na dokazu na kome se prema odredbama ZKP BiH ne može zasnivati, te da je izreka presude nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude ili da presuda uopće ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Žalba dalje ne sadrži posebno i konkretno obrazloženje koji je to dokaz na kojem se prvostepena presuda **zasniva**, a na kojem se prema odredbama ZKP BiH nije mogla zasnovati, dok iz obrazloženja iste, vezano za zakonski osnov iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH proizilazi da branilac smatra da je sud u obrazloženju presude propustio dati razloge o odlučnim činjenicama koje je po okončanju postupka našao dokazanim.

Vezano za žalbeni razlog iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH, Apelaciono vijeće ne nalazi da se prvostepena presuda niti u jednom dijelu oslanja na neki dokaz na koji se prema odredbama ZKP BiH ne bi mogla zasnivati. Ukoliko se izneseni prigovor odnosi na ono što žalilac naziva radnjom prepoznavanja u smislu člana 85. stav 3. ZKP BiH, budući da se ista ekstenzivno analizira u žalbi, potrebno je istaći da nije sporno da je Tužilaštvo BiH u toku istrage prilikom ispitivanja svjedoka Zaima Rizvanovića istome pokazalo slike optuženih, niti je sporno da pomenuta radnja nije

obavljena u skladu sa odredbom iz člana 85. stav 3. ZKP BiH, kako se to u žalbi pravilno i navodi. Međutim, Tužilaštvo zapisnik o pomenutoj radnji dokazivanja uopšte nije uvelo kao dokaz u toku glavnog pretresa, niti se prvostepena presuda na isti pozivala, pa se detaljno obrazloženje branioca u tom smislu, jednako kao i izneseni žalbeni prigovor, ukazuju sasvim bespredmetnim. Osim navedenog, iz prvostepene je presude jasno vidljivo da je sud svoje uvjerenje o identitetu optuženih kao osoba koje su počinile inkriminirane radnje zasnovao na iskazima svjedoka Zaima Rizvanovića, Elvira Jahića, te svjedoka „C“ i „D“, koji su optužene dobro poznavali od ranije, bilo iz škole, bilo zbog činjenice da su se sa istima intenzivno družili, kao što je to, primjera radi, slučaj sa svjedokom „D“. Slijedom navedenog, ni iskaz svjedoka Alfreda Strippolija, saslušanog na okolnost ispravnog preduzimanja radnje prepoznavanja, nema nikakve važnosti za utvrđenje odlučnih činjenica, te kao takav i nije morao biti posebno i detaljno analiziran u prvostepenoj presudi, kako se to u žalbi branioca navodi.

Prigovor kojim se ukazuje na navodni izostanak razloga o odlučnim činjenicama, te nedostatak ocjene vrijednosti protivrječnih dokaza, Apelaciono vijeće nalazi djelimično osnovanim. U cilju sistematičnosti Apelaciono će vijeće dati posebno obrazloženje u odnosu na dio presude koji se odnosi na krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, a posebno u odnosu na krivično djelo nedozvoljene proizvodnje i prometa oružja ili eksplozivnih materijala budući da je pomenuta bitna povreda odredaba krivičnog postupka utvrđena samo u odnosu na tačku 2 izreke, te je takve prirode da može biti izdvojena iz ostatka presude.

U pogledu ocjene dokaza na kojima se temelji odluka o odgovornosti optuženih za krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, prvostepena presuda, prema ocjeni ovog vijeća, daje sasvim valjane i iscrpne razloge zbog čega određene činjenice uzima kao dokazane ili nedokazane, te na zadovoljavajući način pojašnjava i obrazlaže na koji je način cijnila određene razlike u iskazima koje su svjedoci dali prije i u toku samog glavnog pretresa. Naime, činjenica da prvostepeno vijeće nije ocijenilo dokaze na način na koji je to odbrana htjela, te da nije posebno analiziralo svaku rečenicu iskaza koji su svjedoci dali, bilo u toku mnogobrojnih saslušanja u fazi istrage od strane različitih osoba, bilo na glavnom pretresu, ne čini prvostepenu presudu manjkavom i nepotpunom, već jasnom i koncentrisanom na bitne elemente krivičnog djela za koje se sudi. Ocjena dokaza, kao bitan element sadržaja presude, treba da sadrži obrazloženje zbog čega i na osnovu čega je sud utvrdio (ili nije utvrdio) postojanje bitnih elemenata krivičnog djela, te na koji je način cijenio protivrječne dokaze koji su u tom kontekstu izvedeni, ali to ne znači da je sud u obavezi da pojedinačno razjasni apsolutno svaku, pa čak i najmanju, razliku u iskazima svjedoka.

Suprotno navodima žalioca, prvostepeno je vijeće u obrazloženju presude posebno cijnilo činjenicu da postoje izvjesne razlike u iskazima nekih od saslušanih svjedoka, međutim pomenute je razlike ocijenilo kao manja odstupanja koja predstavljaju

normalne i očekivane razlike u zapažanjima različitih osoba, koji zaključak u potpunosti podržava i ovo vijeće.

Iskaz koji svjedoci daju pred sudom predstavlja njihov subjektivni doživljaj događaja o kojem svjedoče, te su isti, sasvim prirodno, uslijed različite koncentracije, sposobnosti opažanja, pamćenja te situacije u kojoj su se nalazili, obratili pažnju na različite detalje. Ono što je bitno, a o čemu će detaljno biti riječi prilikom obrazlaganja pravilnosti i potpunosti utvrđenog činjeničnog stanja, je to da se njihovi iskazi poklapaju u svim bitnim elementima vezanim za predmetni događaj, što i prvostepeno vijeće ispravno zaključuje, dok određene razlike samo potkrijepljuju zaključak da isti svjedoče o proživljenom a ne naknadno naučenom događaju.

S obzirom da pobijana presuda u ovom dijelu sadrži valjanu analizu svih odlučnih činjenica, apelaciono vijeće smatra da nema mjesta prigovoru da izvedeni dokazi nisu ocijenjeni na način propisan Zakonom o krivičnom postupku BiH, kako se to žalbom neosnovano ukazuje.

Nasuprot tome, cijeneći prigovor branioca optuženog Gorana Damjanovića kojim se ukazuje da prvostepena presuda u odnosu na tačku 2 izreke presude, kojom je optuženi Goran Damjanović oglašen krivim za krivično djelo nedozvoljene proizvodnje i prometa oružja ili eksplozivnih materijala iz člana 399. stav 1. u vezi sa stavom 2. KZ Republike Srpske (KZ RS) uopšte ne sadrži obrazloženje na osnovu čega je utvrđeno da je upravo optuženi držao veće količine vatrenog oružja, municije i eksploziva, Apelaciono vijeće je našlo da je isti osnovan, te iz tog razloga prvostepenu presudu u pomenutom dijelu ukinulo i odredilo održavanje novog pretresa.

Naime, za postojanje pomenutog krivičnog djela bilo je neophodno utvrditi da je počinitelj neovlašteno držao ili nabavio vatreno oružje, municiju ili eksplozivne materije, ili kakvo drugo borbena sredstvo, čije nabavljanje ili držanje građanima uopšte nije dozvoljeno, te da se u konkretnom slučaju radi o većoj količini ili vrijednosti takvih predmeta, odnosno da je u pitanju oružje ili druga borbena sredstva velike razorne moći i opasnosti.

U pogledu gore navedenih bitnih elemenata ovog krivičnog djela, imajući u vidu odredbe Zakona o oružju i municiji RS i Zakona o prometu eksplozivnih materija, zapaljivih tečnosti i gasova RS, nesporno je da se radi o predmetima čije je posjedovanje zabranjeno, odnosno uvjetovano dozvolama koje optuženi nije imao.

Nadalje, prvostepena se presuda, vezano za procjenu količine ili vrijednosti, odnosno razorne moći navedenih predmeta, u cijelosti oslanja na nalaz i mišljenje vještaka Mayesa, te na taj način utvrđuje postojanje i ovog bitnog elementa krivičnog djela.

Međutim, iz obrazloženja presude uopšte nije vidljivo na koji je način sud zaključio da pronađeni predmeti pripadaju upravo optuženom Goranu Damjanoviću, te da je on

imao kako svijest tako i volju da iste nabavi, odnosno drži. Kako to i branilac optuženog u žalbi pravilno ističe, iz pobijane presude nije moguće utvrditi na osnovu čega je sud došao do zaključka da su oružje, municija i eksplozivne materije pronađene u kući, za koju i sam sud navodi da je porodična kuća Damjanovića i za koju je u toku postupka nesporno utvrđeno da je korištena kako od strane Gorana Damjanovića, tako i od Zorana Damjanovića, Vedrana Damjanovića, te njihovih roditelja, bile u posjedu baš optuženog, te da je isti za njih znao i imao svijest o zabrani njihovog držanja. Argument Tužilaštva BiH koje se u tom smislu poziva na izjavu koju je optuženi Goran Damjanović dao u toku istrage u svojstvu osumnjičenog, i u kojoj je priznao da pronađeni predmeti pripadaju njemu, Apelaciono vijeće nije moglo prihvatiti iz razloga što prvostepena presuda, osim u dijelu gdje taksativno nabraja sve dokaze Tužilaštva, uopšte više ne pominje ovu izjavu, odnosno ne očituje se ni po pitanju njene prihvatljivosti, niti istu uopšte cijeni s obzirom na njen sadržaj. Kako je ovlaštenje Apelacionog vijeća da, u granicama žalbenih navoda, između ostaloga, ispita da li je prvostepeno vijeće pravilno ocijenilo izvedene dokaze, isto se nije u mogućnosti očitovati i dati drugačiju ili podržati iznesenu ocjenu nekog dokaza, ako taj dokaz prvostepeno vijeće uopšte nije cijeno.

Iz navedenog slijedi da je prvostepeno vijeće propustilo navesti razloge zbog kojih je odlučnu činjenicu koja čini bitan elemenat krivičnog djela uzelo kao dokazanu, čime je počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, na koju se žalbom branioca optuženog i ukazuje, te je prvostepena presuda, iz razloga što se ovaj dio presude može izdvojiti iz ostatka bez štete za pravilno presuđenje, u odnosu na ovu tačku ukinuta, te je u tom dijelu određeno održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja.

U ponovnom postupku otklonit će se učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, ponovo izvesti već izvedeni dokazi koji se odnose na ovu tačku izreke presude, te po potrebi izvesti i drugi dokazi.

Nadalje, oba branioca, te optuženi Goran i Zoran Damjanović prvostepenu presudu pobijaju zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, međutim, i ove prigovore Apelaciono vijeće nalazi u cijelosti neosnovanim.

Žalbeni se navodi u najkraćem odnose na drugačiju interpretaciju sadržaja iskaza saslušanih svjedoka od one koju je izvršilo prvostepeno vijeće, te na njihove navodne međusobne kontradikcije. Međutim, ukoliko se gore navedeni iskazi analiziraju u svojoj cjelokupnosti i u vezi sa ostalim iskazima, a ne fragmentarno i izvan konteksta kako se to u žalbama čini, sasvim se jasno ukazuje da svi svjedoci saglasno potvrđuju činjenice navedene u ovoj tački optužnice, što i prvostepeno vijeće pravilno zaključuje.

Naime, iz iskaza svjedoka Zaima Rizvanovića, Elvira Jahića, te svjedoka pod pseudonimima „C“ i „D“ nedvojbeno proizilazi da su isti bili dijelom grupe Bošnjaka

koja je zarobljena od strane srpskih vojnih snaga za vrijeme napada na naselje Ahatovići, te da su isti bili onesposobljeni za borbu, a neki od njih i ranjeni.

Ovi svjedoci saglasno potvrđuju da su po zarobljavanju odvedeni pred samoposlugu u Bojniku, s tim što su na pomenutu lokaciju krenuli zajedno pješke, ali su stigli na različite načine i pod drugačijim uvjetima. Iz njihovih iskaza jasno proizilazi da im nisu svima ruke bile zavezane žicom, kako to i sam svjedok „D“ u svome iskazu ističe (primjera radi svjedok Rizvanović Zaim u svom iskazu jasno izjavljuje da njemu nisu bile vezane ruke, dok svjedok „C“ sasvim jasno potvrđuje da su njegove ruke bile zavezane „paljenom“ žicom, a svjedok „B“ za sebe tvrdi da je bio vezan bodljikavom žicom). Nadalje, svi saglasno izjavljuju da ih je na pola puta prema samoposluzi u Bojniku, presrelo motorno vozilo koje je prevezlo nekoliko teže ranjenih. U grupi koja je prevezena vozilom do samoposluge, bio je i svjedok „D“, koji je zbog ove činjenice pred samoposlugu stigao prije ostalih navedenih svjedoka. Svi su svjedoci saglasni i u procjeni da se ukupan broj zarobljenih kretao između 20 i 30 lica, pa se po dolasku pred samoposlugu u Bojniku, navedeni broj prisutnih znatno povećao zbog broja srpskih vojnika koji su ih u tom trenutku držali.

Žalbama branilaca opuštenih u više se navrata dovodi u pitanje vjerodostojnost iskaza ovih svjedoka, budući da isti u svojim izjavama nisu bili u stanju da se precizno izjasne po pitanju da li je i ko iz grupe zarobljenih bio vezan, ko je tačno prevezen autom ili pak ko je i u kolikoj mjeri bio ranjen. Međutim, dovodeći navedene iskaze u kontekst toga da su pomenuti svjedoci preživili izuzetno traumatično iskustvo, da su bili zarobljeni i ranjeni, te da je njihova sudbina kritične prilike bila veoma neizvjesna, apelaciono vijeće smatra sasvim prihvatljivim da isti nisu ni bili u stanju upamtiti svaki detalj vezan za svakog zarobljenog iz grupe, posebno imajući u vidu da je broj zarobljenih civila bio velik.

Žalbama se dalje pojedini dijelovi iskaza interpretiraju potpuno pogrešno, kao što je to slučaj sa žalbenim navodom da je svjedok „C“ izjavio da „optužene Gorana i Zorana Damjanovića uopšte nije vidio kritične prilike pred samoposlugom“, budući da je svjedok jasno rekao da je sasvim siguran da je kritične prilike vidio optuženog Zorana Damjanovića (strana 13 transkripta), dok za optuženog Gorana nije siguran. Međutim, za razliku od ovog svjedoka, svjedoci Elvir Jahić i svjedok „D“ veoma uvjerljivo potvrđuju da su pred samoposlugom vidjeli obojicu optuženih. Svjedok „D“ u svome iskazu daje veoma precizan opis na koji mu je način optuženi Goran Damjanović gurnuo cijev automata u usta i polomio zube, da bi ga potom optuženi Zoran Damjanović udario petom u prsa uslijed čega je svjedok udario u izlog samoposluge i razbio ga. Svjedok Jahić također potvrđuje prisustvo obojice optuženih, te čak naglašava da se optuženi Goran Damjanović od svih prisutnih i ponajviše isticao u maltetiranju.

Iz iskaza ovih svjedoka, koji su i prema ocjeni ovog vijeća veoma uvjerljivi, te se u potpunosti poklapaju u svim bitnim dijelovima i tvore sasvim jasnu sliku inkriminiranog događaja i učešća optuženih u istom, proizilazi da s obzirom na

prirodu iskustva koje su proživjeli, te izuzetno velik broj lica koja su tom prilikom bila prisutna na relativno malom prostoru (samo je zarobljenih bilo između 20 i 30, što ukupan broj prisutnih, uz lica koja su zarobljene maltretirala čini znatno većim) nije ni moguće očekivati da su svjedoci bili u stanju da jasno vide svakoga od prisutnih, te da upamte šta je ko u kojem trenutku radio.

Situaciju u kojoj su se svjedoci našli veoma ilustrativno opisuje svjedok Jahić koji u svome iskazu navodi da je po dolasku u Bojnik vidio mnoštvo pijanih i polupijanih naoružanih ljudi koji su zvjerski mučili ranjene osobe koji su ranije autom dovezene. Potom je uslijedilo i mučenje pristiglih civila i to tako što su im vojnici skakali po glavi, udarali ih automatskim puškama i palicama, razbijali im flaše od glavu i slično. Imajući u vidu navedeno, apelaciono vijeće smatra sasvim logičnim da se svjedok „C“ nije sa sigurnošću mogao izjasniti da li je optuženi Goran Damjanović bio jedan od lica koja su se izivljavala nad zarobljenim civilima, za razliku od svjedoka Rizvanović Zaima koji opisuje kako ga je upravo optuženi Goran Damjanović pretukao pred samoposlugom, udarajući ga višestruko palicom po potiljku, a potom i ostatku tijela, dok optuženog Zorana on lično nije vidio. Međutim ove činjenice, koje oba branioca u žalbama ističu, ne dovode u pitanje vjerodostojnost njihovih iskaza, niti iskaza ostalih gore navedenih svjedoka, koji su u izuzetno haotičnoj situaciji upamtili bilo jednog, bilo drugog optuženog, ponajprije iz razloga što su od istih bili lično maltretirani i pretučeni.

Nadalje, vezano za premlaćivanje oštećenog Amira Jahića, netačan je i navod branioca optuženog Gorana Damjanovića da svjedok „D“ saglasno kao i svjedok „C“ identično tvrdi da Jahić Amira tuče grupa u kojoj nema Damjanović Gorana, te da isti uopšte nije bio u špaliru vojnika koji je formiran prije njihovog ulaska u autobus, budući da je svjedok „D“ izjavio da je i on sam morao proći kroz špalir pri ulasku u autobus, te da je u tom špaliru kroz koji su svi prošli bio i optuženi Goran Damjanović, koji mu je lično rekao „ polako, nemoj trčati“. Na ovu okolnost svjedočio je i Jahić Elvir, brat oštećenog Jahić Amira, koji je kroz špalir prošao neposredno prije svoga brata, te je sa stepenica autobusa vidio kada je optuženi Goran Damjanović istoga uhvatio za kosu.

I iskaz svjedoka Rizvanović Zaima, na okolnost premlaćivanja Kasima Šehića se u žalbi branioca optuženog Gorana Damjanovića savim pogrešno interpretira. Naime, branilac dovodi u pitanje mogućnost svjedoka da vidi ono što se oko njega dešava (a samim time i premlaćivanje Šehić Kasima) budući da je, prema navodima žalbe, svjedok u izjavi datoj istražnom sudiji Kantonalnog suda u Sarajevu broj 293/98 od 01.12.1998. godine izjavio da „je zlostavljan kada su mu bile zavezane oči“. Međutim, iz pomenute izjave sasvim jasno proizilazi da je svjedok govorio da su mu oči bile zavezane u logoru u Rajlovcu, a ne u vrijeme događaja pred samoposlugom u Bojniku koji je predmet ovog postupka, pa je i ovaj žalbeni navod, imajući u vidu navedeno, u cijelosti neosnovan.

Nadalje, apelaciono vijeće nalazi da i ostale nedosljednosti u iskazima svjedoka na koje sve četiri žalbe ukazuju, nisu takve prirode da bi dovele u pitanje vjerodostojnost i pouzdanost iskaza svjedoka, te dijeli zaključak prvostepenog vijeća da su isti u dovoljnoj mjeri precizni po pitanju svih ključnih momenata i bitnih elemenata predmetnog krivičnog djela, dok manja odstupanja samo učvršćuju stav suda da se radi o iskrenim svjedocima koji su pred sudom ponovili one činjenice i detalje koje su objektivno i mogli upamtiti. Vijeće je u obzir uzelo i razlike između izjava koje su svjedoci davali prije glavnog pretresa i iskaza koji su dali neposredno pred prvostepenim vijećem, međutim, smatra da se zapravo radi o manjim odstupanjima, od kojih su mnoga riješena u toku direktnog i unakrsnog ispitivanja, dok su neka jednostavno rezultat ispitivanja od strane različitih lica koja nisu bila isključivo usmjerena na dobivanje informacija vezanih samo za ovaj događaj.

Imajući u vidu da je sud poklonio vjeru svjedocima tužilaštva, koji su saglasni po pitanju teških tjelesnih oštećenja koja su im kritične prilike nanesena, te da su isti, osim svojih, na jednako uvjerljiv način opisali i povrede nanesene drugim prisutnim licima iz njihove grupe, apelaciono vijeće ne dovodi u pitanje da su iste povrede stvarno i nastale, a žalbeni navod da tužilac nije ponudio niti jedan dokaz u vidu medicinske dokumentacije iz kojeg bi bilo vidljivo da su fizičke povrede ovim licima zaista i bile nanesene, nalazi u cijelosti neosnovanim.

Ni žalbeni prigovori kojima se nastoji osporiti odluka prvostepenog vijeća da ne pokloni vjeru svjedocima odbrane koji su optuženima nastojali pružiti alibi nisu utemeljeni. Svi su argumenti koje branioci u žalbama ističu, već bili istaknuti u toku prvostepenog postupka, te se prvostepena presuda prema istima odredila na pravilan i potpun način, a obrazloženje koje je u tom kontekstu dato u potpunosti prihvata i ovo vijeće. Zaista je vcoma malo vjerovatno da su dva vojno sposobna muškarca, pripadnika Vojske RS, u vrijeme opsežne vojne akcije i napada na Ahatoviće bila slobodna da odu u posjetu u bolnicu na Koranu. Ova, ionako malo vjerovatna teza, koja je u najvećem dijelu oborena uvjerljivim iskazima svjedoka tužilaštva koji optuženog prepoznaju pred samoposlugom u Bojniku, dodatno je poljuljana nedosljednim iskazima svjedoka odbrane koji međusobno protivrječe jedan drugome. Tako svjedokinja Cvijanović Ljubinka izjavljuje da su Goran Damjanović i Zdravko Jović otišli u bolnicu upravo znajući da Goranovom ocu treba krv, da bi svjedok Zdravko Jović rekao da Goran iz njemu nepoznatih razloga uopšte nije dao krv (što je prilično nevjerovatno budući da se radi o njegovom ocu) da bi potom ustvrdio da je on samo donirao krv, dakle ne nužno za Luku Damjanovića. Ovu tezu odbrane ne potkrijepljuje ni medicinska dokumentacija predložena u toku postupka, koju je pregledao dr. Mirko Šošić, iz koje ne samo da proizilazi da pokojni Luka Damjanović nije bio teško ranjen, već i da nigdje u navedenoj dokumentaciji nije navedeno da je isti primio bilo kakvu transfuziju, a što je moralo biti učinjeno.

I u alibiju optuženog Zorana Damjanovića postoji mnogo nedosljednosti, zbog kojih i ovo vijeće smatra da isti nije pouzdan. Naime, upoređujući ih sa svjedocima Tužilaštva, svjedoci odbrane koji su saslušani na ove okolnosti djeluju sasvim

neuvjerljivo, te evidentno prilagođavaju svoje izjave potrebama alibija optuženog. U njihovim iskazima postoji mnogo neslaganja, kako u pogledu navodnog okruženja Potkraja, tako i u pogledu boravka optuženog Zorana Damjanovića u tom mjestu u vrijeme obuhvaćeno optužnicom. Teza je odbrane bila da je optuženi bio u okruženju u Podkraju, te da uslijed toga nije mogao ni posjetiti ranjenog oca, a kamoli biti kritične prilike pred samoposlugom u Bojniku. Međutim, svjedoci koje je sud na ove okolnosti saslušao, uključujući i samog optuženog Zorana Damjanovića, ozbiljno su doveli u pitanje održivost ovakve teze. Ovo se prije svega odnosi na činjenicu da je i sam optuženi, na pitanje kako su stanovnici Potkraja, uslijed navodnog okruženja, dolazili do hrane, priznao da su isti mogli slobodno odlaziti u Rakovicu. Nadalje, izjava punca optuženog, da je isti u vrijeme inkriminiranog događaja živio sa njim u kući, predstavlja generalnu, te s obzirom na njihove porodične veze i očekivanu izjavu, koja u usporedbi sa preciznim navodima svjedoka tužilaštva ni u kojem slučaju nije dovoljno pouzdana da bi joj sud bezuvjetno poklonio vjeru. Osim toga, svjedok odbrane, Salem Koldžo, koji je boravio u kući punca optuženog upravo u vrijeme obuhvaćeno optužnicom, u svojoj je izjavi rekao da optuženog nije vidio u kući. Sve navedeno upućuje na zaključak da dokazi na kojima odbrana temelji alibije optuženih nisu pouzdani, pa su i žalbeni prigovori kojima se ukazuje na suprotno, neosnovani, te su kao takvi i odbijeni.

Branilac optuženog Damjanović Zorana presudu pobija, opreza radi, i zbog pogrešne primjene materijalnog prava, međutim u žalbi samo paušalno navodi da prvostepeno vijeće potpuno pogrešno tumači članove 3. i 4. KZ BiH, te da zbog postojanja jedne presude Ustavnog suda BiH donesene u drugom predmetu, pogrešno primjenjuje materijalni zakon. Apelaciono vijeće, međutim smatra da je prvostepeno vijeće u pobijanoj presudi dalo iscrpne i valjane razloge zbog čega je na konkretne radnje optuženog primjenilo KZ BiH, te se pravilno, između ostalih, pozvalo i na odluku Ustavnog suda BiH broj AP 1785/06, koja samo dodatno potkrepljuje zaključke do kojih je prvostepeno vijeće došlo, a iznesenu argumentaciju, kako u pogledu odstupanja od načela vremenskog važenja krivičnog zakona, tako i u pogledu zaključka da je kazna propisana krivičnim zakonom BiH u svakom slučaju blaža od smrtne kazne koja je bila na snazi prema KZ SFRJ, koji je važio u vrijeme izvršenja krivičnog djela, u potpunosti prihvata i ovo vijeće.

S obzirom na navedeno, izneseni žalbeni navod branioca optuženog Zorana Damjanovića ovo vijeće nalazi sasvim paušalnim, a samim time i nedostatnim da bi se valjano osporila argumentacija prvostepenog vijeća.

Ispitujući nadalje odluku prvostepenog vijeća o krivičnopravnoj sankciji Apelaciono vijeće je utvrdilo da su izrečene zatvorske kazne u potpunosti adekvatne stepenu krivične odgovornosti, pobudama iz kojih je djelo, odnosno djela, učinjena, jačini povrede zaštićenog dobra, te osobnim prilikama optuženih, te da će se istima postići, kako svrha krivičnopravnih sankcija, tako i svrha kažnjavanja.

Prigovor branioca optuženog Gorana Damjanovića da je u odnosu na visinu izrečene kazne prvostepena odluka presedan u kontekstu olakšavajućih okolnosti, koje je sud u presudi i naveo, ali za koje branilac smatra da su takvog kvaliteta da se mogu smatrati osobito olakšavajućim u smislu člana 49. stav 1. tačka b) KZ BiH, Apelaciono vijeće smatra u potpunosti neutemeljenim.

Ranija neosuđivanost optuženih, njihova saradnja tokom postupka, korektno držanje pred sudom, porodičnost te činjenica da imaju malodobnu djecu predstavljaju okolnosti koje je prvostepeno vijeće pravilno cijenilo kao olakšavajuće prilikom odmjeravanja kazne, međutim iste, suprotno stanovištu žalbe, ni u kojem slučaju ne mogu biti posmatrane kao osobito olakšavajuće, koje bi onda rezultirale odmjeravanjem kazne i ispod zakonom propisanog minimuma. Naime, da bi neka od okolnosti na strani optuženog mogla biti cijenjena kao osobito olakšavajuća ista mora biti takve prirode da u znatnoj mjeri smanjuje opasnost djela i krivicu učinioca. U konkretnom slučaju, Apelaciono vijeće u potpunosti podržava zaključak prvostepenog vijeća da takvih okolnosti na strani optuženih nema, te naglašava da su kazne od 11 godina za Gorana Damjanovića te 10 godina i 6 mjeseci za Zorana Damjanovića, za krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, imajući u vidu njegovu težinu i ozbiljnost te činjenicu da je za isto propisana kazna zatvora u trajanju najmanje 10 a najviše 45 godina, zapravo gotovo minimalne.

Slijedom navedenog Apelaciono vijeće zaključuje da su izrečene kazne pravilno odmjerene, a žalbeni prigovori kojima se ukazuje suprotno, neosnovani, te su kao takvi i odbijeni.

Iz naprijed navedenih razloga, a na osnovu člana 310. i 315. stav 2. ZKP BiH, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zapisničar:

Lejla Fadilpašić

Predsjednik vijeća

Sudija:

Azra Miletić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.